NORAKSTS
Lieta Nr. C11077915

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2015. gada 24. jūlijā

Cēsu rajona tiesa:
tiesnese D. Ročāne
izskatīja rakstveida procesā civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.**

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Tiesā 2015. gada 13. aprīlī saņemta prasītājas /pers. A/ (turpmāk-prasītāja) maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk-atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu atbildētājas dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimis /datums/, uzturam.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka atbildētāja bērna uzturēšanā nepiedalās.

Prasītāja lūgusi no atbildētājas bērna uzturam piedzīt uzturlīdzekļus 90 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā. Prasītāja lūgusi uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt ar prasības iesniegšanas dienu, sprieduma izpildi noteikt nekavējošu.

Atbildētājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmās daļas noteikumiem 2015. gada 20. aprīlī uz viņas deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts kopā ar paskaidrojuma veidlapu, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai līdz 2015. gada 20. maijam.

Tiesā 2015. gada 25. maijā kā neizsniegts saņemts atpakaļ atbildētājai sūtītais prasības pieteikuma noraksts ar uzziņu, ka atstāts aicinājums, sūtījumam beidzies glabāšanas laiks, adresāts atrodas ārzemēs.

Ar tiesneses 2015. gada 25. maija lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, noteikts datums 2015. gada 24. jūlijs, kad sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā.

Pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem ar 2015. gada 25. maija paziņojumu paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā, atbildētājai atkārtoti nosūtot prasības pieteikuma norakstu, paskaidrojuma veidlapu.

Tiesas atbildētājai sūtītie dokumenti 2015. gada 29. jūnijā tiesā saņemti atpakaļ sūtīti kā neizsniegti ar uzziņu, ka atstāts aicinājums, sūtījumam beidzies glabāšanas laiks.

Neskatoties uz to, ka atbildētājai sūtītie tiesas dokumenti saņemti atpakaļ sūtīti kā neizsniegti, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, atzīstams, ka par tiesā celto prasību un sprieduma noraksta saņemšanas datumu atbildētājai ir paziņots, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta piektās daļas otrā teikuma noteikumiem fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punkta un otrās daļas noteikumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrās daļas noteikumiem tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, un no pasta dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst, ka tiesas dokumentu nesaņemšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, un lieta izskatāma, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

M o t ī v u d a ļ a

Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. C/ uzturam ir pamatota, likumīga un apmierināma pilnībā tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Ar prasības pieteikumam pievienoto Cēsu novada bāriņtiesas 2012. gada 1. oktobra lēmumu Nr. 1-6/115 (lietas 7.-9. lapa) prasītāja ir pierādījusi, ka ir iecelta par aizbildni nepilngadīgajam /pers. C/.

Ar prasības pieteikumam pievienoto /pers. C/ dzimšanas apliecības kopiju (lietas 6. lapa) prasītāja pierādījusi, ka /pers. C/ uz lietas izskatīšanas dienu ir divus gadu vecs, kā arī to, ka atbildētāja ir reģistrēta par viņas māti.

Tiesai nav pamata apšaubīt faktu, ka atbildētājas nepilngadīgais dēls dzīvo kopā ar prasītāju, tādējādi atrodoties aizbildnes aprūpē un uzraudzībā, jo atbildētāja nav cēlusi iebildumus pret šādu faktu.

Saskaņā ar Civillikuma (turpmāk-CL) 252. panta noteikumiem aizbildņi atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus.

Konkrētajā gadījumā prasītāja /pers. A/ atvieto nepilngadīgā /pers. C/ māti un tēvu, un tādēļ viņa ir ieguvusi likumīgas tiesības prasīt uzturlīdzekļus aizbilstamā uzturam no bērna mātes, jo saskaņā ar CL 255. panta noteikumiem aizbildnim sevišķi jāgādā par sava aizbilstamā audzināšanu ar tādu pašu rūpību, ar kādu apzinīgi vecāki gādātu par savu bērnu audzināšanu.

Tiesa atzīst, ka visi iepriekš minētie, lietā konstatētie fakti veido likumīgu un pietiekošu pamatu prasītājas tiesībām uz prasījumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, jo saskaņā ar Civillikuma 179. pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu un pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Bet minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā 2014. gada 2. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 734 „Grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumos Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi”” sākot no 2015. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros noteikta 360 *euro*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam” katram

vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt ik mēnesi minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tādējādi pēc matemātiska aprēķina (25 % no 360 EUR=0,25x360EUR=90 EUR) bērnam līdz septiņu gadu vecumam mēnesī maksājamais minimālais uzturlīdzekļu apmērs neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantiskā stāvokļa sākot ar 2015. gada 1. janvāri ir 90 EUR.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas bērna uzturam valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus ik mēnesi. Tādēļ tiesa uzskata, ka nav tiesiskas nozīmes atbildētājas spēju uzturēt bērnu un viņas mantiskā stāvokļa izvērtējumam, un no atbildētājas nosakāmais uzturlīdzekļu apmērs nepilngadīgā dēla uzturam nav saistāms un samērojams ne ar atbildētājas mantisko stāvokli, ne atbildētājas spējām uzturēt bērnu, ne ar bērna vajadzībām.

Tiesai nav pamata apšaubīt to, ka atbildētāja uzturlīdzekļus dēla uzturam nemaksā, jo atbildētāja nav cēlusi iebildumus pret prasību ne kopumā, ne kādā tās daļā.

Tiesa atzīst, ka pie minētiem apstākļiem, izvērtējot lietā esošos un pārbaudītos rakstveida pierādījumus to kopumā, prasītājas prasība ir apmierināma pilnībā. No atbildētājas prasītājas labā bērna – dēla /pers. C/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 90 EUR apmērā ik mēnesi līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Pēc prasītājas lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama nekavējoši ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā - 2015. gada 13. aprīli.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa nosaka, ka: „Tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai."

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu un matemātisku aprēķinu ir nosakāma 162 EUR apmērā (90 EURx12 mēn.=1080 EUR; 15 % no 1080=0,15x1080 EUR =162 EUR), bet izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu to faktiskajā apmērā lietā ir 5,21 EUR (lietas 2. lapa). Tādējādi no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 162 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 5,21 EUR, kopā 167,21 EUR, jo prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem ir atbrīvota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājai nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par valsts ienākumos piedzītajiem tiesas izdevumiem 167,21 EUR apmērā – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177., 179. pantu, Civilprocesa likuma 8. pantu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 45., 97., 193., 204.[1] pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 250.[27] panta pirmo, otro daļu, 440. [2], 440. [3] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnībā prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no atbildētājas /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ uzturlīdzekļus viņas aizbildnībā esošā bērna - /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimis /datums/, uzturam 90 EUR (deviņdesmit *euro*) ik mēnesi līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt nekavējoši, sākot ar 2015. gada 13. aprīli.

Piedzīt no atbildētājas /pers. B/ valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 162 EUR (simt sešdesmit divus *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 5,21 EUR (piecus *euro* 21 centu), kopā 167,21 EUR (simt sešdesmit septiņus *euro* 21 centu).

Noteikt atbildētājai /pers. B/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu var pārsūdzēt puses, bet spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos var pārsūdzēt atbildētāja Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) D. Ročāne

NORAKSTS PAREIZS

Cēsu rajona tiesas tiesnese D. Ročāne

Cēsīs 24. 07. 2015.